

Пише > Александра Ракић

(С)подели¹⁾ са другим и бићеш богатији

Сада, кад је прошло тачно годину дана, чини ми се да се цео процес Прашког квадријенала може сместити у пар недеља! Као да се читавих седам месеци интензивног рада сажима у један низ незаборавних тренутака. Заправо, читава прича о Прашком квадријеналу за мене почиње много раније. Она почиње у мају 2013, када сам први пут сазнала за могућност пријављивања на овакву манифестацију. За мене је тада већ сама чињеница да бих могла да будем учесник на највећој светској изложби сценског дизајна, означавала огромну привилегију. Нисам ни помишљала да ћу за две године бити део тима студентске секције Србије који ће да понесе златну медаљу за покретање дијалога!

Почетак процеса донео је велико узбуђење. Прва радионица на факултету не може да се заборави. Амфитеатар пун кандидата из најразличитијих области уметности који су прошли први круг селекције.

1) Реч “споделити” настала је у процесу заједничког рада, а прва ју је употребила наша менторка Даниела Димитровска.

Међу њима неки су тек уписали прву годину основних студија, док су други већ увелико професори! Конкуренција је заиста огромна! Ко ли ће у следећем кругу проћи и постати део тима? Осећај неизвесности трајао је све до краја јануара. До тада, у групама, смишљали смо радове на основу којих ће жири да одабере студентску секцију. А онда су стигли резултати. Никад нећу заборавити тај Ивин позив када ми је јавила да смо обе прошле други круг! Са друге стране слушалице понављала се реченица: ИДЕМО У ПРАГ!!! Човече.

Тада ми је деловало да ће Праг заиста брзо доћи и да ће количина рада бити “умерена”. Уосталом, радови са којима смо изабрани у званичан тим били су већ у потпуности осмишљени, остало је само да се изведу и прилагоде простору, зар не? Први састанак новоформираног тима наговестио је да ће све бити супротно: радиће се сваки викенд (цео дан) у наредна четири месеца и осмислиће се потпуно нови заједнички тимски рад! То је значило да је у наредних неколико недеља требало створити јаку и стабилну групу која ће моћи

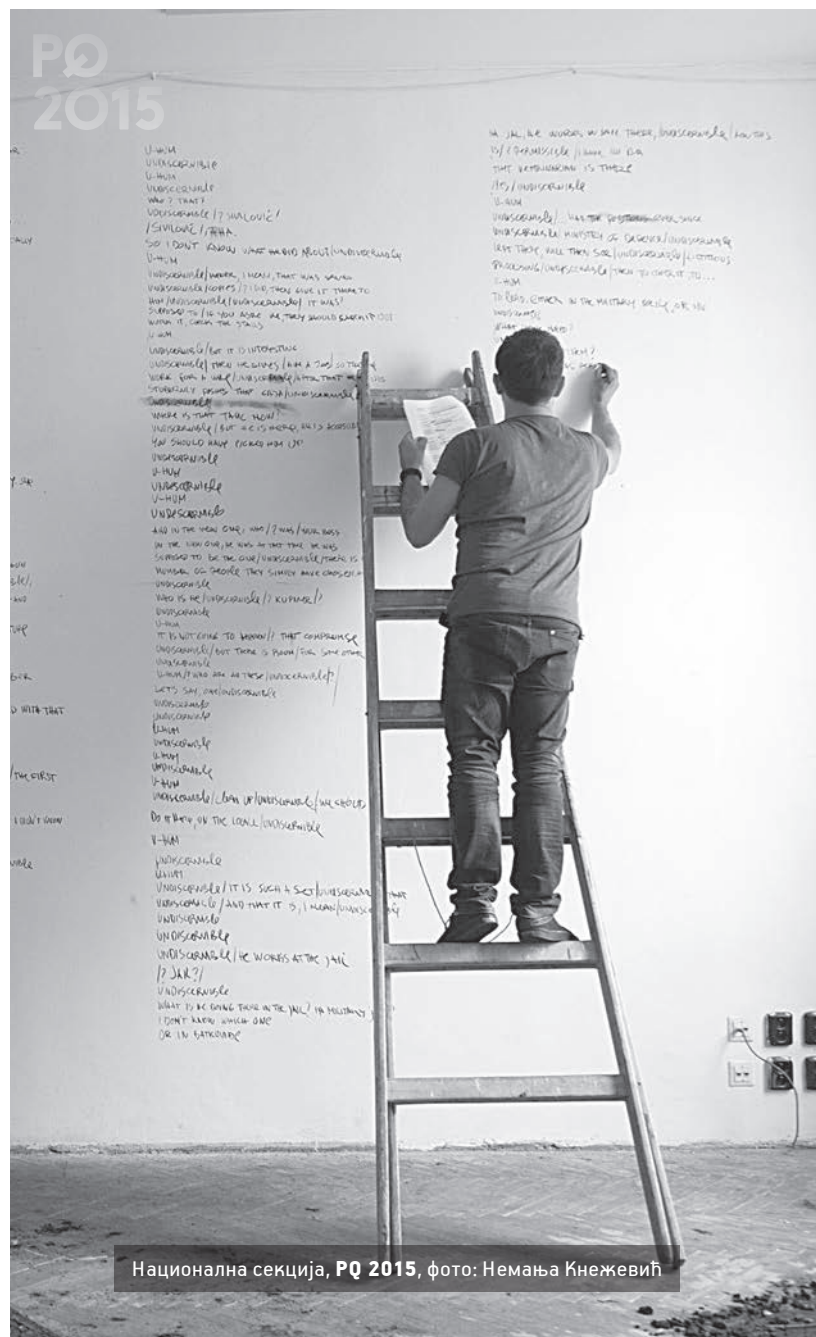
заједнички да произведе једно сценско дело. Технике којима смо створили чврсте и неопходне везе међу нама нису биле ником до тада познате! Нико до тада није био укључен у процес рада, где су примарни били искреност и дељење осећања и емоција. У тим радионицама некада бисмо деловали као аморфна структура људи који се заједнички чврсто држе за руке, који се грле, смеју, вичу једни на друге, љуте. Тада нисмо били свесни да ћемо касније, захваљујући таквом методу рада, успети да произведемо једно интензивно дело у које ће сваки члан групе унети један истински део себе. То дело настало је из низа наших личних прича које смо међусобно причали једни другима, преко предмета које смо убрзо дефинисали као *артефакте*. Ти предмети припадали су најчешће периоду нашег детињства из којег смо понели највеће страхове али и највеће снове, креиране у једном специфичном историјско-временском контексту. Велики сто у учионици на факултету био је пун предмета који су будили разна сећања: дечји глобус, пасоши, баштенски патуљак, кућа за лутке, дедине значке, бакин шешир, најсјајнији кликер... Око стола се чуло питање које се стално понављало: Шта ти значи овај предмет? А онда би се причала прича... Неке приче надовезивале би се једне на друге, неке су биле сличне, али ипак све оне биле су, како се чинило, обележене једним зеједничким, врло сличним осећањем. Нека врста сете осећала се у свакој причи и мислим да је управо зато свако од нас имао потребу да је подели, прво са оним другим из групе, а потом са неким непознатим у Прагу!

У Праг смо отишли са личним артефактима који су постали главни стуб заједничког рада. За сваки артефакт (а било их је више од 100) осмишљен је по један перформанс који је преносио главно осећање везано за тај предмет. Велика просторија студентског павиљона у Кафкиној кући представљала је простор позорнице, место на коме су се свакодневно изводили перформанси пред публиком, а мала соба означена је као фондус. Тамо су чувани сви артефакти, пажљиво поређани по

полицама, осветљени топлим светлом које је стварало интимну атмосферу дома. Нећу никад заборавити то узбуђење кад смо стигли у Праг и кад су припреме у простору Кафкине куће почеле. У тиму се осећало огромно узбуђење пред први наступ. Трема, она позитивна, била је свакако присутна у сваком од нас! Оно што је за мене чинило лепоту овог рада била је управо та неизвесност са којом је почињао сваки дан. Нико није могао да зна шта ће се на “позорници” десити. Нико није могао да зна ко ће се од публике укључити у перформанс, кога ће нека наша лична прича додирнути и да ли ћемо међусобно успети једни другима сваки дан да испричамо још нешто ново о нама. И заиста, први наступ је био магичан! После званичног отварања Прашког квадријенала на главном градском тргу, публика је позвана да посети изложбу. Постављени у круг, у припремљеном простору павиљона, стајали смо сви држећи се за руке и чекајући да први “гости” наиђу. Стезали смо једни другима руке док је трема у нама подизала адреналин, а онда смо одједном сви заједно, као пред неку важну утакмицу, дубоко удахнули. Били смо спреми! Прва публика стидљиво је провиривала у простор павиљона. Мамило их је да виде шта ће се ту догодити. Маркери, излепљени свуда по простору, наговештавали су да се нешто спрема. А онда се зачуо ритмички звук кошаркашке лопте која је наједном почела да иде од једних руку до других. Прво код мене, онда код Анђелке, затим код Павла, па код неког непознатог човека који се са усхићењем укључио. Онда је ритам постајао све бржи и бржи, лопта је “изашла” из павиљона, игра се пренела на читаву Кафкину кућу, студенти других земаља с радошћу су изашли из својих павиљона увучени у једну заједничку дечју игру. На крају, први перформанс завршен је уз огромни аплауз! На нашим лицима видела се велика радост што смо већ на самом почетку успели да пренесемо емоцију! Потом је уследио низ других перформанса. Црвени Николин конач почео је да се развија од једног ћошка павиљона до другог, правећи густу мрежу у коју је свако ко се на-

шао у павиљону био увучен. У позадини, док се коначно развијао, пуштала се умирујућа музика Yanna Arthusa Bertranda, неки од нас заједно са публиком легли би на под затворених очију и само слушали мелодију. Чинило се, кад би се то завршило, као да још неко време нико не жели да устане. Невероватно је било колико је свако од нас у тој интеракцији добијао, осећао је указано поверење оног другог из публике који се без резерве предавао и улазио у нешто неизвесно. И тим укључивањем другог сваки перформанс постајао је богатији и никад исти. Сваки дан су се у павиљону непрестано изводили перформанси током осам сати. И никад није било исто! Неки су одлазили разочарани, неки тужни, неки са осмехом на лицу, а неки су се враћали изнова и изнова. Неко би седео у павиљону пар сати и само би пажљиво посматрао наша извођења и посвећеност са којом смо радили. Јер то су биле наше приче, њима смо покушали да допремо до оног другог и поделимо оно што је стварно важно за нас!

А на крају, после сваког напорног дана, враћали бисмо се у заједнички студентски стан у коме бисмо делили утиске. То је било време када смо се још чвршће везивали једни за друге. Са поносом смо причали о стварима које су се неочекивано свакодневно дешавале, о људима који су богатели својим учешћем наше заједничке перформансе, о нама самима који смо сваки дан успевали да на нов начин испричамо наше приче. Читав процес крунисан је то вече када смо освојили награду. Када је жири на свечаности објавио да је студентски и национални српски тим освојио златну медаљу, у публици се могао видети цео ред нас студената који смо наједном скочили! Осећали смо се као победници на олимпијади! И поврх свега знали смо да смо то заслужили, јер смо пред онима који би нам посветили своје време говорили потпуно искрено, посвећено, ово је био рад који је истински желео да комуницира са оним другим, да успостави са њим дијалог и да (с)подели оно што је дубоко у свима нама, оно што је *стварно важно!*

Национална секција, PQ 2015, фото: Немања Кнежевић

Златна медаља за покретање дијалога, PQ 2015, фото: Немања Кнежевић

PQ
2015